

SPRAWOZDANIE

z czynności Towarzystwa rolniczego dla Księstwa Cieszyńskiego

za rok 1883.

„Praca i wytrwałość.“

Znowu upłynął rok jeden działalności naszej około podniesienia zawodu rolniczo-przemysłowego w Księstwie Cieszyńskim a dziś składa Wydział na podstawie ustaw tegoż Towarzystwa Szan. członkom swym sprawozdanie z czynności swój za rok ubiegły. Jako w latach przeszłych, tak i w roku ubiegłym nie zeszedł Wydział z wytkniętej raz ścieżki wiodącej do pożądanego celu zadania swego, ale kierowany będąc siłą moralną i materyalną, piał się na wyżynę posłanictwa swego, ażeby w całości spełnił misję swą. Przez pracę i wytrwałość są też po większej części uwieńczone skutkiem pocieszającym dążności nasze, czego dowodem są nie tylko liczby administracyi i rachunki za r. przeszły, ale przedewszystkiem uznanie i zapomoga w. sejmu krajowego i opinia publiczna. Więc jako dotąd tak i na przyszłość nie ustawajmy w pracy i wytrwałości, bo tylko ten, kto wytrwa aż do końca w biegu nieustawiającej działalności swój, dopnie tego, o czém serce jego marzy.

Nasamprzód wspominamy tu udzieloną nam za uchwałą w. sejmu krajowego zapomogę krajową a zwłaszcza 300 złr. na rzecz Towarzystwa, 100 złr. na rozpowszechnieni wierzby koszykarskiej i 750 złr. na pięć po sobie następujących lat dla podniesienia chowu bydła w Ks. Cieszyńskim, razem 1150 złr. Z powodu tak znacznej kwoty „pieniężnej“, było nam też możliwością działalność naszą znacznie rozszerzyć i nowe instytucje w życie wprowadzić.

I. Wycieczka „Towarzystwa rolniczego dla Księstwa Cieszyńskiego“ do Kocobędza.

Wydział urządził ogólną wycieczkę rolniczą do gminy Kocobędza w dzień 8. lipca 1883. Wycieczka ta, połączona z wystawą bydła, powiodła się przy sprzyjającej pogodzie jak najlepiej. Zjechała się znaczna liczba członków Towarzystwa wraz z gospodyniami, oprócz tego byli liczni goście, mianowicie przybyło także kilku reprezentatów filii opawskiego towarzystwa i uczniowie szkoły rolniczej z Kocobędza z nauczycielami. W miejscu zborném „na Wyrąbanéj“ po godzinie 2. prezes Towarzystwa p. J. Cienciąła zagaił zgromadzenie przemową, w której najprzód powitał zgromadzonych, a zatem skreślił znaczenie stowarzyszeń rolniczych w celu podniesienia gospodarstwa wiejskiego i z tem połączony przemysł, do czego kraj wspiera te usiłowania, gdyż mianowicie dla podniesienia chowu bydła udziela towarzystwom tym zapomogi na zakupno buhaji i na rozdawanie premij czyli nagród za wzorowe pielegnowanie bydła. Potem na-

stały odczyty. Pan Jan Drózd nauczyciel z Trzyńca miał odczyt „o porządku, rachunku i oszczędności w gospodarstwie wiejskim. Drugi odczyt miał p. Franciszek Górniak, rolnik z Żukowa, o powiększaniu ilości i jakości nawozów własnych, który wywołał dłuższą i żywą rozprawę z powodu różnych zdań i twierdzeń.

Nastąpiło oglądanie i premiowanie wystawionego bydła, na co Wydział Tow. rol. 50 złr. z własnych wyznaczył funduszy. W tym celu wybraną została komisja z 5 gospodarzy i obecnego lekarza bydła. Komisja ta przyznała następujące nagrody, które otrzymali, a zwłaszcza za krowy: Pończa Józef z Kocobędza 1 dukat, Kocyan z Trzycieża 1 dukat, Cienciała Adam z Ligoty 5 złr., Pierchała Antoni z Podobory 4 złr., Prymus Jan z Cierlicka 4 złr., Polok Jan z Kocobędza 3 złr., Pierchała Antoni z Podobory 3 złr., Czakoj Paweł z Mistrzowic 2 złr.; za jałówki: Michejda Józef z Cierlicka 1 dukat, Pończa Paweł z Kocobędza 4 złr., Wojnar J. z Mistrzowic 4 złr.; wreszcie za buhajka: Pończa Paweł z Kocobędza 3 złr. W ogóle przyprowadzono na tę wystawę 35 sztuk bydła.

Zatem zgromadzenie udało się do szkoły rolniczej w Kocobędzu, a po drodze oglądało jej stado bydła rasy kulandzkiej wyprowadzone na pole, oraz obeszło na około po polach, przypatrując się urodzajom, które tam uczniowie po części sami uprawiają; przytém dyrektor tej szkoły p. Staudacher i inni profesorowie udzielali uprzejmie zgromadzeniu wszelkich objaśnień. W końcu oglądano samą szkołę, jej urządzenie, stajnie na bydło, gnojownię, maszyny gospodarcze, zbiory naukowe, prace pisemne i rysunkowe uczniów, które przytomnych bardzo zajmowały, a na reszcie ogród doświadczalny tego zakładu. Liczni goście tej wycieczki rozeszli się w wieczornej już godzinie z zupełnem zadowoleniem tego, co widzieli i słyszeli.

2. Wystawa sadowniczo-ogrodnicza.

Wydział urządził w dniach 13., 14. i 15. października 1883 wystawę sad.-ogrodniczą w Cieszynie, w hotelu pod „złotym wołem.“ Wystawa miała na celu dać obraz postępu w tej gałęzi rolnictwa i zaznajomienie producentów z konsumentami. Przedsięwzięcie to powiodło się świetnie i chwalebnie. Wprawdzie wystawa przedmiotów nie była we wielkich rozmiarach, ale kto sposobność miał obejrzeć ją, poświadczyć musi, iż tak co do jakości jak i do ilości pojedynczych przedmiotów, mianowicie prześliczne owoce ze sadownictwa a tu przede wszystkim jabłka i gruszki, które w podziwienie wprowadziły licznych widzów, dowodząc, że pojedynczy obywatele w Cieszyńskim z prawdziwem zamiłowaniem i znajomością rzeczy uprawiają sady i ogrody. To też przez wszystkie dni wystawy sale przepełnione były gośćmi nietylko z miasta Cieszyna i okolicy, ale nawet z poza granic Śląska. Wystawa ta stała się chlubą Towarzystwa naszego, bo dowiodła w rzeczywistości, że i w naszym klimacie śląskim umiejętną i wytrwałą pracą w ogrodnictwie ślicznych można dokazać rezultatów. Wydział przeznaczył ze swych środków pieniężnych 50 złr., na nagrody wystawcom, z których przeznaczono 30 złr. na oddział owoców a 20 złr. na oddział warzyw. W. c. k. ministerstwo rolnictwa zaszczyliło przy tej okoliczności przypisem z d. 21. października 1883 chlubnie Towarzystwo nasze, przysławszy na nagrody wystawcom 2 srebrne a 3 brązowe medale państwowe. Z tych przeznaczyła komisja znawców za owoce ze sadownictwa: Panu Pawłowi Cienciale z Mistrzowic srebrny, p. Arnoldowi Żlikowi, pastorowi w Cieszynie brązowy, p. Jerzemu Janikowi, pastorowi w Ustroniu brązowy medal, a pani Annie Wule z Cieszyna dyplom honorowy. W oddziale warzyw i nasion: Panu Janowi Drozdowi, nauczycielowi w Trzyńcu za chodowanie nasion rolniczo-ogrodniczych srebrny, p. Janowi Mamicowi, młynarzowi w Trzyńcu brązowy medal, p. Janowi Stonawskimu, młynarzowi w d. Lesznej dyplom honorowy za wzorowe chodowanie roślin okopowych. Z powyższych 50 złr. otrzymał za owoce: P. Jerzy Cymorek z Karpętnej 2 dukaty, Jan Ciosk z Żukowa jeden dukat, Jan Prymus z Cierlicka 5 złr., J. Wojnar z dol. Żukowa 4 złr., Paweł Pelar z Mistrzowic 3 złr., Ignacy Miklik z Grodziszcz 2 złr. Za warzywa i rośliny okopowe: P. Adam Sikora z Nawsia 1 dukat, Franciszek Górniak z dol. Żukowa 5 złr., Jan Prymus z Cierlicka 3 złr., Jerzy Cymorek z Karpętnej 4 złr., Andrzej Cienciała z Mistrzowic 2 złr.

Cel, któryśmy przez urządzenie wystawy osiągnąć pragnęli, osiągliśmy w zupełności, uczyniwszy wpływ moralny do zachęty pielęgnowania sadownictwa i ogrodów, z materyalnej strony zaś obznajomiliśmy producentów tej gałęzi gospodarstwa wiejskiego z konsumentami naszej okolicy.

3. Podniesienie chowu bydła.

Wydział Towarzystwa rolniczego jest tego pewnego przekonania, iż przy teraźniejszych okolicznościach i stosunkach rolniczo-przemysłowych i ekonomicznych na Śląsku mianowicie u mniejszych posiadaczy, dla których właśnie Towarzystwo dla Księstwa Cieszyńskiego istnieje, przedewszystkiem na umiejętny chów bydła uwagę naszą zwrócić należy. Poczynione dotąd kroki w tej kwestyi powiodły nam się szczęśliwie. Dziś wspominamy tu przedsięwzięcie to, jako ogólny ruch życzeń i dążeń ludu naszego a czynimy to z prawdziwą radością, bo podniesienie tej gałęzi rolnictwa rokuje krainie naszej pomyślną przyszłość. Wysoki wydział krajowy wspiera te myśli i usiłowania, zgadzając się zupełnie na przedstawione projekta i dążności nasze. Z tego powodu uchwalił w. sejm krajowy Towarzystwu naszemu po 750 złr. na pięć po sobie następujących lat na podniesienie chowu bydła w Ks. Cieszyńskim. Zapewnie wielce wspaniała myśl, piękny i nader pożądaný dar. Z tej to zapomogi rządowej zakupił Wydział 3 byków czystej rasy kulandzkiej w sumie 441 złr. 40 ct, z których jeden znajduje się w Bystrzycy, drugi w Ołdrzychowicach a trzeci w Puńcowie. Zaś na subwencyę własnych byków, które do rozplodu za zdadne uznano, przeznaczono z tej samej sumy 310 złr. Na odezwe naszą z dnia 5. października 1883, celem subwencyowania własnych byków w wschodniej części Śląska, zgłosiło się przeszło 20 gospodarzy i gospodyń. — W tym celu objeżdżająca komisya przyznała następującym obywatelom nagrody za zdadne do rozplodu buhaje a mianowicie:

1. Panu Brannymu w Sibicy	40 złr.
2. „ And. Cienciale w Mistrzowicach	40 „
3. „ Jerzemu Gryczowi w Łyżbicach	40 „
4. „ J. Kotasowi w Śmiłowicach	40 „
5. „ Adamowi Walochowi w Ligotce	40 „
6. „ Jerzemu Zającowi w Ogrodzonej	40 „
7. Pani Zuzannie Kaszper w Końskieć	30 „
8. „ Annie Cienciała w Gumnach	20 „
9. Panu J. Olszowemu w G. Leszněj	20 „
Razem 310 złr.	

Zaraz w pierwszym roku urządzonych zostało 12 stacyj rozplodowych.

Tyle uczyniliśmy dla chowu bydła, oprócz wspomnianej już wystawy bydła na wycieczce rolniczej w Kocobędzu.

4. Dobroczyńcy.

Jako dobroczyńców Towarzystwa naszego w roku upłynionym wymieniamy przedewszystkiem w. sejm krajowy, który przyznał nam następujące zapomogi, a zwłaszcza, 300 złr. dla zarządu Towarzystwa, 750 złr. corocznie na pięć po sobie następujących lat na podniesienie chowu bydła i 100 złr. na rozpowszechnienie wierzby koszykarskiej, razem 1150 złr. Sz. redakcyę Gwiazdki Cieszyńskiej za umieszczanie w piśmie swém ogłoszeń i sprawozdań naszych. W. c. k. ministerstwo rolnictwa w Wiedniu przysłało nam przypisem z dnia 14. września r. 1883, l. 444, 5 egzemplarzy statystycznych roczników za r. 1882, skrzynkę na okaz z listkami najlepszych gatunków wierzby koszykarskiej i wspomniane już 2 srebrne i 3 brązowe, razem 5 medali państwowych na nagrody wystawcom na wystawie sadowniczo-ogrodniczej w Cieszyinie. Wny. Pan Andrzej Nowaczek, profesor na szkole rolniczej w Czechach i członek honorowy Towarzystwa naszego, przysłał nam dla robienia prób doświadczalnych i do rozpowszechnienia przeszło 70 gat. najlepszych ziemniaków, kilka kg. nasienia buraków cukrowych i 80 gat. zrazów (rywików) z najlepszych gatunków drzew owocowych. Wny. Pan Żółtowski z Krakowa ofiarował nam 2 złr. na cele Towarzystwa. Pan Sikora, burmistrz w Nawsiu uczynił wielką przysługę Towarzystwu przez rozpowszechnienie najlepszych gatunków przez niego sprowadzonych i wypróbowanych ziemniaków co p. Sikora i na przyszłość chętnie uczynić jest gotowy. Pan Paweł Cienciała, burmistrz w Mistrzowicach udziela już przez kilku lat członkom Towarzystwa zrazów

bezpłatnie ze znakomitych swych gatunków owocowych. Wszystkim tym wspomniałym dawcom i krzewicielom interesów Towarzystwa naszego, składamy tu nasze podziękowanie.

5. Zarząd.

Na przeszłoroczném walném zgromadzeniu urządziliśmy wylosowanie nasion i innych przedmiotów rolniczych. Jako się z różnych stron dowiadujemy, zadowolniło to członków naszych, a z powodu tego przy zakończeniu rb. postaraliśmy się o wylosowanie przede wszystkim nasion rolniczo-ogrodniczych własnego przeszłorocznego zbioru z prób doświadczalnych. Na własność Towarzystwa zakupiliśmy pług żelazny, wyrobu Scholza z Jawornika za 33 złr. 14 ct., który według orzeczenia znawców po uczynionych próbach polecić możemy członkom Towarzystwa. Do biblioteki Towarzystwa zakupiliśmy 6 dzieł za 9 złr. 10 ct. Kupiliśmy także 20 hl. jęczmienia szwedzkiego „Bestehorn“ ze szkoły rolniczej w Kocobędzu i 110 metret. owsa z gór niemieckich dla rozpowszechnienia między członków na zasiew wiosenny.

Posiedzeń wydziałowych odbyło się 13 a liczba pism urzędowych wynosi 310. Książki i czasopisma rolnicze z biblioteki czytało tylko 28 członków a wypożyczali 45 dzieł w 52 zeszytach. Członków liczy Towarzystwo nasze jednego protektora, 2 honorowych a 170 czynnych. Przystąpiło na członków w roku ubiegłym 18 obywateli. Stan dochodów i wydatków Towarzystwa za rok upłyniony podaje następujący rachunek. Wydział rozdał w roku upłynionym koło 10.000 sadzonek wierzby koszykarskiej według życzenia pomiędzy członków swych. Nowych gatunków ziemniaków od p. Nowaczka daliśmy na próby doświadczalne 15 członkom. Z ziemniaków podarowały się najlepiej: „Alexander, późne amerykańskie różowe, Achilles, Leptons Kidney.“

Rachunek

dochodów i wydatków kasy Towarzystwa rolniczego dla Księstwa Cieszyńskiego za rok 1882.

Liczba bieżąca	D o c h ó d	Kwota pieniężna				Uwaga
		Pojedynczo		Łącznie		
		złr.	ct.	złr.	ct.	
I	Pozostałość kasowa z końcem r. 1882:					
	a) w gotówce kasowej	42	90			
	b) na książeczkach kasy zaliczkowej	123	42	166	32	
II	Należytość od członków:					
	a) należytość z lat ubiegłych	165	20			
	b) wstępne od nowych członków	11	—			
	c) roczne wkładki	101	—	277	20	
III	Procent w książeczce wkładek na oszczędność	—	—	—	41	
IV	Subwencje rządowe za rok 1883:					
	a) subwencya dla Towarzystwa	300	—			
	b) „ dla podniesienia chowu bydła	750	—			
	c) spłata kosztów zakupionych buhaji	147	12	1197	12	
V	Różne dochody:					
	a) wstępne z wystawy sadowniczo-ogrodniczej	86	55			
	b) za sprzedaną pszenicę i żyto	9	70			
	c) za sprzedany jęczmień	142	25			
	d) za sprzedany owies	807	20	1045	70	
	Suma dochodów	—	—	2686	75	
	Wydatek.					
I	Prenumerowanie gazet rolniczych:					
	a) Gospodarz	195	46			
	b) Bartnik postępowy	2	—			
	c) Pomologische Monatshefte	5	40			
	d) Zakupienie książek do biblioteki	8	10	210	96	
II	Koszta druku:					
	a) Sprawozdanie Tow. rol. z r. 1882	21	60			
	b) koszta druku na dyplomach	7	50			
	c) książka na spis dla biblioteki	1	20	30	30	
III	Koszta kancelaryjne	—	—	5	—	
IV	Czynsz za lokal i usługę	—	—	50	—	
V	Honorarye za funkcyę:					
	a) sekretarz Towarzystwa	50	—			
	b) kasyer Towarzystwa	40	—	90	—	
VI	Koszta urządzonych wystaw:					
	a) premiowanie bydła	49	10			
	b) wydatek przy tejże wystawie	3	40			
	c) premie na wystawie sad.-ogrodniczej	50	97			
	d) koszta urządzenia tejże wystawy	107	87	211	34	
VII	Koszta zakupionych nasion i narzędzi rol.:					
	a) za 110 mc. owsa (z gór niemieckich)	885	92			
	b) za 25 hl. jęczmienia (Beste Horngerste)	142	25			
	c) zakupienie pługu (z Jawornika)	32	—			
	d) dopłata za siewniki	20	—			
	e) zakupienie wierzby koszykarskiej	11	03	1091	20	
	Do przeniesienia	—	—	1688	80	

Liczba bieżąca	Wydatek	Kwota pieniężna				Uwaga
		Pojedynczo		Łącznie		
		złr.	ct.	złr.	ct.	
VIII	Przeniesienie	—	—	1688	80	
	Różne inne wydatki:					
	a) zakupienie i subwencyowanie buhaji	808	10			
	b) zplata utrzymania przez niejaki czas buhaji . . .	28	06			
	c) procent do kasy zał. w sprawie pożyczki na buhaje	3	60			
	d) placowe od tryera za dwa lata	10	—			
	e) koszta prawne p. Dr. Michejdzie	39	76			
	f) różne wydatki sekretarskie	13	36			
	g) porto od „Gospodarza“ i listów do członków . .	5	12			
	h) karty korespondencyjne	—	30			
	i) stęple na pokwitowania i wykazy	1	24	909	54	
	Suma wydatków	—	—	2598	34	
	Porównanie.					
	Dochów wynosi	—	—	2686	75	
	Wydatek	—	—	2598	34	
	Pozostaje z końcem roku 1883	—	—	88	41	
	Powyższy stan wyszczególnia się:					
	a) w książce udziału kasy zaliczkowej	114	49			
	b) deficyt kasowy	26	08	88	41	

Paweł Cienciąła, prowadzący rachunki.

Jerzy Cienciąła, prezes.

Rewizorzy: Jan Lazar. — Jan Wojnar. — Paweł Michejda.

Zrewidowano i za dobre uznano.

Inwentarz

Towarzystwa rolniczego dla Księstwa Cieszyńskiego, 1883.

Liczba	M i a n o w i c i e	Cena kupna	
		złr.	ct.
1.	Plug żelazny z Białej	34	—
2.	Plug wyrobu „Scholza“ z Jawornika	33	14
3.	Machina „Sacka“ do siewu rzędowego	300	—
4.	12 machinek ręcznych do siewu koniczyny	140	—
5.	Trieur	220	—
6.	Suszarnia „Lukasa“	80	—
7.	Narzędzie do ostrzenia kós	2	—
8.	Biblioteka rolnicza w 76 dziełach lub 212 tomach w wartości	200	—
9.	Skrzynka z listkami wierzbowymi, dar ministerstwa rol.	—	—
10.	Skrzynka z chrząszczem „Colorado“, dar ministerstwa rol.	—	—
11.	Złoty medal i dyplom honorowy z wystawy Cieszyńskiej z r. 1880	—	—
	Suma	1009	14

Członkowie

Towarzystwa rolniczego dla Księstwa Cieszyńskiego.

Protektor.

Jego Ex. Jaśnie Wielmożny hrabia **Jan Larisch-Mönnich**, właściciel dóbr we Frysztacie itd. itd.

Członkowie honorowi.

Wny. Dr. J. Kulisz, profesor na średniej szkole rolniczej w Iczynie na Morawie.

Wny. Andrzej Nowaczek, profesor na szkole rolniczej w Kaaden w Czechach.

Członkowie zwyczajni.

Adamus Jan, rolnik w Trzyciezu.

Adamus Józef, rolnik w Boguszowicach.

Bardoń Andrzej, młynarz w Podoborze.

Blomberg Ed., maszynista w Sibicy.

Boszczyk Jan, rolnik w Trzanowicach.

Branny Jan, rolnik w Sibicy.

Broda Jan, rolnik w Goleiszowie.

Broda Jan, rolnik w Ropicy.

Broda Paweł, rolnik w Godziszowie.

Brzezina Paweł, rolnik w Śmiłowicach.

Bronclik Paweł, rolnik w Trzanowicach.

Buzek Adam, właśc. gruntu w Lesznej.

Buzek Andrzej, rolnik w Koński.

Buzek Jan, młynarz w Gnojniku.

Buzek Andrzej, rolnik w Koński.

Chlebowy Józef, rolnik w Stanisłowicach.

Cinciała Andrzej, Dr. c. k. notaryusz w Cieszynie.

Cinciała Andrzej, rolnik w Mistrzowicach.

Cinciała Adam, rolnik w Ligocie.

Cinciała Adam, rolnik w Wielopolu.

Cinciała Jan, rolnik w g. Suchej.

Cinciała Józef, rolnik w Mistrzowicach.

Cinciała Paweł, rolnik w Olbrachcicach.

Cinciała Józef, rolnik w Mistrzowicach.

Cinciała Józef, rolnik w Wielopolu.

Cinciała Paweł, rolnik w Mistrzowicach.

Cichy Adam, nauczyciel w Ligotce.

Cichy Jan, rolnik w Olbrachcicach.

Cieślak Józef, rolnik w Błogocicach.

Ciosk Jan, rolnik w g. Żukowie.

Ciosk Paweł, rolnik w g. Żukowie.

Cymorek Józef, rolnik w Karpętnej.

Czakoj Józef rolnik w Kocobędzu.

Dróżd Jan, nauczyciel w Trzeńcu.

Dygoś Paweł, rolnik w Sibicy

Dziadek Paweł, rolnik w Brzezówce.

Filasiewicz Hilary, czł. dyrekcji Tow. zaliczk.
w Cieszynie.

Filipek Józef, rolnik w Ropicy.

Firla Józef, rolnik w g. Suchej.

Firla Jan, rolnik w g. Suchej.

Folwarczny Andrzej, rolnik w Mostach.

Folwarczny Jan, rolnik w Mostach.

Folwarczny Jan, rolnik w Kocobędzu.

Folwarczny Jan, nauczyciel w Tyrze.

Fryda Paweł, rolnik na Bobrku.

Fulda Franciszek, budowniczy w Cieszynie.

Gaura Jan, rolnik w Koński.

Gaura Paweł, rolnik w Koński.

Gawlas Jan, nauczyciel w g. Suchej.

Głajcar Jan, rolnik w Sibicy.

Głajcar Paweł rolnik w Ropicy.

Głajcar Józef, rolnik w Puńcowie.

Głajcar Jan, nauczyciel w Ustroni.

Godek Aleksander, inżynier w Gruszowie.

Górniak Paweł, stolarz w d. Żukowie.

Górniak Franciszek, rolnik w d. Żukowie.

Górniak Józef, rolnik w Skoczowie.

Goszyk Paweł, rolnik w Pruchnej.

Grycz Andrzej, rolnik w Puńcowie.

Grycz Józef, rolnik w Ropicy.

Grycz Paweł, rolnik w Ropicy.
 Grycz Jerzy, młynarz w Łyżbicach.
 Grzegorzek Józef, rolnik w Zaborzu.

Halama Jan, rolnik w d. Żukowie.
 Heczko Józef, ks. pastor w Ligotce.
 Heczko Paweł, rolnik w Goleszowie.
 Heczko Adam, rolnik w Bystrzycy.

Jankosz Paweł, rolnik w g. Żukowie.
 Janik Józef, ks. pastor w Ustroniu.
 Juzof Jan, rolnik w Mistrzowicach.

Kajzar Anna, właścicielka gruntu w Mistrzowicach.

Kajzar Jan, rolnik w Trzeńcu.
 Kaléta Jan, rolnik w Ropicy.
 Kaléta Paweł, rolnik w Kocobędzu.
 Kaléta Paweł, rolnik w Wendryni.
 Klappholz Libor, rolnik w Bystrzycy.
 Klapsia Jan, nauczyciel w Ołdrzychowicach.
 Klus Józef, nauczyciel w Cieszynie.
 Knobloch Antoni, arcys. rob. w Trzeńcu.
 Kokotek Jan, rolnik w Bukowcu.
 Kotas Paweł, rolnik w Śmiłowicach.
 Kotula Andrzej, c. k. notaryusz w Cieszynie.
 Kotula Jan, rolnik w d. Cierlicku.
 Koźdoń Jan, rolnik w Dzięgielowie.
 Koźdoń Józef, rolnik w Dzięgielowie.
 Kozieł Paweł, rolnik w Zamarskach.
 Kozusznik Józef, rolnik w g. Cierlicku.
 Kubeczka Paweł, rolnik w Kotach.
 Kubisz Jan, nauczyciel w Gnojniku.
 Kubisz Józef, rolnik w Koński.
 Kubisz Paweł, rolnik w Trzeńcu.
 Kurzmann Józef, rolnik w Gródku.

Lazar Jan, rolnik w Ropicy.

Macura Adam, nauczyciel w Koński.
 Macura Andrzej, sekretarz zboru ew. w Cieszynie.
 Macura Jan, rolnik w Gudowach.
 Mamica Jan, rolnik w Trzeńcu.
 Mamica Paweł, rolnik w Podoborze.
 Mamica Paweł, rolnik w Wendryni.
 Marek Paweł, rolnik w Sibicy.
 Michalik Jan, rolnik w Ołdrzychowicach.
 Michejda Jan, Dr. adwokat w Cieszynie.
 Michejda Karol, ks. pastor w Bystrzycy.
 Michejda Józef, rolnik w d. Cierlicku.

Michejda Paweł, rolnik w Olbrachcicach.
 Mięciel Andrzej, rolnik w Ligocie.
 Morcinek Paweł, rolnik w d. Żukowie.
 Mrózek Jan, rolnik w Wendryni.

Niemezyk Jan, nauczyciel w Bystrzycy.
 Niemiec Józef, rolnik w g. Kozakowicach.

Oleownik Józef, kupiec w Frysztacie.
 Oszelda Andrzej rolnik w Nieborach.
 Oszelda Jan, rolnik w Ropicy.

Palarczyk Antoni, rolnik w Mostach.
 Pawełek Karol, rolnik w g. Cierlicku
 Pawlas Józef, rolnik w g. Suchej.
 Paździora Józef, rolnik w Suchej.
 Pelar Paweł, rolnik w Mistrzowicach.
 Pinkas Jan, rolnik w Boguszowicach.
 Płoszek Jan, rolnik w d. Kozakowicach.
 Pończa Paweł, rolnik w Kocobędzu.
 Pończa Jan, rolnik w Kocobędzu.
 Pończa Karol, nauczyciel w Kocobędzu.
 Prymus Jan, rolnik w g. Cierlicku.
 Pszczółka Jan, rolnik w Koniakowie.
 Pszczółka Paweł, rolnik w Orgrodoniej.
 Pustelnik J., nauczyciel w Cieszynie.
 Pustowka Paweł, rolnik w Błogocicach.

Raszkowski Paweł, burmistrz w Wiśle.
 Rymorz Paweł, rolnik w d. Kozakowicach.
 Rusz Józef, nauczyciel w Wendryni.

Sabela Adam, rolnik w Ligotce.
 Sikora Adam, rolnik w Puńcowie.
 Sikora Adam, rolnik w Nawsiu.
 Sikora Jan, rolnik w Mnisztwie.
 Sikora Adam, czł. dyrekcji Tow. zaliczk. w Cieszynie.

Sikora Józef, rolnik w Nawsiu.
 Śliwka Jan, nauczyciel w g. Żukowie.
 Stalmach Paweł, redaktor w Cieszynie.
 Steffek Karol, właściciel zakładu ogrod. w Cieszynie.
 Stonawski Jan j., młynarz w d. Lesznej.
 Stonawski Józef, młynarz w Koński.
 Stonawski Józef, rolnik w Trzeńcu.
 Stonawski Paweł, rolnik w Ołdrzychowicach.
 Szczuka Jan, rolnik w Dzięgielowie.
 Szuścik Józef, rolnik w Mistrzowicach.
 Świeży Ignacy, ks. katecheta gim. w Cieszynie.

Teper Andrzej, rolnik w d. Żukowie.
Tomanek Andrzej, rolnik w Sibicy.

Wałach Adam, nauczyciel dyr. w Cieszynie.
Wałach Paweł, rolnik w Rzece.
Walczyński Paweł, rolnik w Puńcowie.
Wojnar Jan, rolnik w Mistrzowicach.
Wojnar Jęży, rolnik w d. Żukowie.
Wojnar Adam, rolnik w d. Trzanowicach.
Wojnar Paweł, rolnik w Trzyciezu.

Wojnar Jan, rolnik w Trzyciezu.
Wellersdorfer Rudolf, rolnik w Mostach.
Wyborny Józef, właśc. gospody w Puńcowie.

Zabystrzan Paweł, rolnik w Koniakowie.
Zagora Paweł, ogrodnik w Cieszynie.
Zelisko Józef, arcyks. myśliwy w Dziegielowie.
Zielina Paweł, rolnik w d. Żukowie.
Zielina Jan, rolnik w Wendryni.
Żlik Arnold, ks. pastor w Cieszynie.

Zakończenie.

W końcu dodajemy treściwe sprawozdanie z walnego zgromadzenia i pierwszego posiedzenia Wydziałowego, które się odbyło w d. 5. lutego i 1. marca 1884. Po rozpoczęciu walnego posiedzenia rozdano najpierw wspomniane już medale Państwowe i dyplomy honorowe wystawcom z przeszłorocznej wystawy sadowniczo-ogrodniczej.

Zatem wysłuchano sprawozdanie z czynności Wydziału Towarzystwa za rok upłyniony. Z ważniejszych przedmiotów na dziennym porządku będących wspominamy tu sprawę kolei północnej ces. Ferdynanda, odnośnie do podania rządowego z d. 12. stycznia rb. o której oddaliśmy zapatrywanie i uchwałę naszą do śl. centralnego Wydziału krajowego. Zatem wzięto pod uchwałę zmianę ustaw Towarzystwa naszego, mianowicie co do §. 2. jako dodatek, al. m, celem urzadzenia filij, czyli kółek rolniczych w odleglejszych miejscowościach Cieszyna, dalej §. 6, al. a, §. 11, §. 13 i §. 14, o czym członkom naszym czasu swego donieść nie omieszkamy. W końcu zgromadzenia i załatwieniu licznych spraw towarzyskich, rozdano przez los licznym członkom przytomnym różne nasiona rolniczo-ogrodnicze i niektóre narzędzia gospodarskie.

Skład nowo obranego wydziału jest następujący: Jęży Cienciała, Jęży Buzek, Jan Drózd, Adam Sikora, Paweł Cienciała, Jęży Grycz z Łyżbic, Jęży Grycz z Ropice, Andrzej Macura, Franciszek Górniak, Paweł Pończa, Jan Lazar, Jan Mrózek, Andrzej Tomanek, Paweł Marek, Jan Stonawski.

Preliminarz na r. 1884 na walnym zgromadzeniu uchwalony wynosi w dochodach 1472 złr., w wydatkach 1462 złr. Członkowie Wydziału ukonstytuowali się w następujący sposób: Jęży Cienciała, prezes; Jęży Buzek, zastępca prezesa; Jan Drózd, sekretarz; Andrzej Macura, zastępca sekretarza; Paweł Cienciała, kasyer i gospodarz; Franciszek Górniak, bibliotekarz i archywaryusz.

Według ustawy Towarzystwa naszego §. 6, a, b, wynosi wkładka roczna dla gospodarzy mniejszych posiadłości zaczawszy od 20 morg. nadół 1 złr. Dla gospodarzy większych posiadłości i im równych członków 2 złr. Panowie nauczyciele szkół ludowych, są na ich życzenie członkami Towarzystwa bez wkładki i używają wszelkich praw co inni członkowie, tylko upraszają się corocznie zdawać sprawozdanie istniejącemu Wydziałowi z czynności swęj około krzewienia interesów gospodarstwa wiejskiego.

Wkłádki roczne, książki i gazety z biblioteki mogą członkowie co sobota od 11—1 godziny odbierać i oddawać. W razie nieobecności bibliotekarza lub kasyera, upoważniony jest sługa Czytelni ludowej w Cieszynie książki lub wkładkę od członków odebrać i do osobnej zapisać księgi.

Dla ułatwienia działalności w Towarzystwie podzielili się członkowie Wydziałowi na cztery sekcye, Przewodniczący w sekcji dla uprawy roli jest p. Jęży Cienciała, dla ogrodnictwa p. Jan Drózd, dla chowu bydła p. Jęży Buzek, dla pszczelnictwa p. Paweł Cienciała.

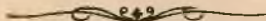
Uwielamiamy także członków naszych, by życzenia swe lub objaśnienia w sprawach gospodarskich zapisywali w osobnej księdze u sługi w lokalu zgromadzeń towarzyskich, lub wprost udali się ustnie lub pisemnie do sekretarza Towarzystwa, zaczęm Wydział postara się według sił i możliwości zadość uczynić wszelkim możliwym żądaniom.

Wreszcie odzywamy się jeszcze do szanownych członków naszych o usilne wsparcie spraw i interesów towarzyskich, mianowicie przez zachęcanie znajomych, sąsiadów i krewnych do przystępowania za członków, ażeby dzieło nasze stało się pochodnią w przedsiębiorstwach rolniczo-przemysłowych, tarczą i podporą w różnych stosunkach pożycia ludu śląskiego. Z tego cośmy tu wypowiedzieli o stanie Towarzystwa rolniczego, wynika, iż istniejący Wydział poczynił wszystko, co tylko w mocy jego było na gruncie ustaw ażeby dzieło nasze tak na wewnątrz jak i na zewnątrz wiernie swemu zadaniu misyę swę spełniło, co też fakta tak w administracyi, jak i w praktycznej czynności tegorocznej rzeczywiście dowodzą.

W. sejm krajowy i w. c. k. ministerstwo rolnictwa uznawa nasze nieustanne dążności i wzniosły cel posłanictwa naszego i dla tego wspiera nasze prośby, nasze przedsięwzięcia znaczną zapomogą pieniężną, bez której istnieć by nam było niemożnością, za co wysokiemu sejmowi krajowemu i w. rządowi naszego ukochanego Państwa Austriackiego, jako i wszystkim dobroczyńcom sprawy naszej składamy tu nasze serdeczne podziękowanie.

Więc wszyscy razem solidarnie postępujemy nieustawajaco na wytkniętej raz drodze, prowadzącej nas do udoskonalenia zawodu naszego, gdyż tylko zjednoczone siły i wspólna praca ludzi wzmacnia, ludzi wzbogaca.

Pan Bóg wszechmogący, który już w mglistej przeszłości na bryle ziemi osadził pierwszych ludzi i te poważne do nich rzekł słowa: „W pocie czoła dorabiać się będziesz potrzebnego kawałka chleba, aż się znowu w proch obrócisz z którego jesteś wzięty,“ zapewne nieodmowi nam pomocy swęj, i błogosławieństwa z góry, gdy tego w prośbie od Niego zażądamy.

C010557 II